

Välafärdssområdesstyrelsen 15.6.2026

Svar på den av ledamot Rodriguez och 31 andra ledamöter inlämnade frågan till välfärdssområdesstyrelsen om självbestämmanderätt och delaktighet för personer med funktionsnedsättning i välfärdssområdet (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati
Hokkanen Timo

Beslutsförslag

Välafärdssområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Vammaissosiaalityön sosiaalihjaaja tai sosiaalityöntekijä tekee palvelutarpeen arvioinnin ja etsii asiakkaan tarpeisiin vastaavan palveluntuottajan esim. asumispalveluyksikön. Asiakkaan mielipide ja toiveet otetaan huomioon sekä palvelun turvallinen toteuttaminen. Jokaisen asiakkaan kohdalla tehdään yksilöllinen ratkaisu.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 4 §:n ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisesti asiakkaan toiveet ja mielipiteet on otettava huomioon palvelutarpeen arvioinnissa ja ne on myös kirjattava sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin.

Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) edellyttää, että asiakkaiden vammaispalvelujen päätökset uusitaan vastaamaan uutta lainsäädäntöä 31.12.2027 mennessä. Siirtymäaikana asiakkaita tavataan ja heidän palvelukokonaisuutensa arvioidaan uudelleen. Uusi lainsäädäntö korostaa vammaislainsäädännön viimesijaisuutta ja uudelleen arvioinnissa tulee ensin arvioida ensisijaisten palvelujen soveltuvuutta. Asiakkaiden tarpeet ovat voineet vuosien varrella vaihtua esim. hoitoa vaativat tuen tarpeet ovat lisääntyneet ja tällöin henkilökohtaisen avun määrä voi pienentyä, mutta tilalle tulla kotihoitoa. Toisissa tilanteissa asiakkaan tuen tarpeisiin voidaan vastata paremmin tukipalveluilla, joita ei ole ollut aiemmin saatavilla. Palvelujen

tarpeeseen vastataan aina soveltuvimmalla palvelulla. Tärkeää on myös varmistaa hyvinvointialueella asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Kymmenen kunnan käytännöt on yhdistetty ja yhdenvertaista arviointia toteutetaan koko hyvinvointialueen asiakkaiden kohdalla.

1) Miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella varmistetaan vammaisen henkilön mahdollisuus elää omannäköistä elämää ja osallistua yhteisöön?

Vammaispalvelujen asiakkaiden oman näköinen elämä ja osallisuus arvioidaan palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakkaan osallisuutta voidaan tukea erilaisilla palveluilla.

2) Miten varmistetaan asiakkaan aito kuuleminen ja se, että hän ymmärtää päätöksen sekä mahdolliset vaihtoehdot?

Asiakkaan kuulemisessa voidaan hyödyntää eri asiantuntijoita ja erilaisia kommunikoinnin tukivälineitä kuten puheterapeutit ja kuvalliset kortit.

3) Miten varmistetaan riittävä henkilökohtainen apu, joka vastaa asiakkaan tosiasiallisia tarpeita?

Vammaissosiaalityön työntekijän tehtäviin kuuluu myöntää asiakkaan välttämättömään tarpeeseen riittävä palvelumäärä.

4) Miten varmistetaan lainmukaiset päätöksentekoprosessit?

Sosiaalityöntekijä tai sosiaalihoaja vastaa viranhaltijana palvelutarpeen arvioinnista ja tekee viranhaltijana arviointinsa perusteella palvelupäätöksen sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisessa aikataulussa.

5) Mikäli vammaisten täysimittaisten ihmisoikeuksien toteutumisessa on puutteita, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aikoo niihin puuttua?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, mikä on myös jokaisen sosiaalihuollon ammattilaisen vastuulla. Omavalvonnan keinoin myös turvataan asiakkaiden saamaa palvelua.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Ledamot Rodriguez och 31 andra ledamöter lämnade vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 28 april 2026 § 33 in en fråga till välfärdsområdesstyrelsen om självbestämmanderätt och delaktighet för personer med funktionsnedsättning i välfärdsområdet.

Behörighet

Enligt 27 § i förvaltningsstadgan kan ledamöter framställa frågor till välfärdsområdesstyrelsen om ärenden som gäller välfärdsområdets eller välfärdsområdeskoncernens förvaltning.

Om frågan har undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska välfärdsområdesstyrelsen ge sitt svar på frågan senast vid det första sammanträdet som hålls efter att nio veckor förflutit sedan frågan lämnades in till välfärdsområdesfullmäktiges sekreterare eller meddela orsaken till att frågan ännu inte kunnat besvaras. Frågan och svaret på den eller meddelandet om orsaken till att frågan inte har besvarats ska tas upp på föredragningslistan för välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde.

Bilaga

- 1 Ledamot Rodriguez och 31 andra ledamöters fråga till välfärdsområdesstyrelsen om självbestämmanderätt och delaktighet för person

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfrädsområdesstyrelsen 25.5.2026 § 106

§ 106

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfrädsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfrädsområdesstyrelsen beslutar ge följande svar på frågan som riktats till välfrädsområdesstyrelsen:

Svar på frågan som riktats till välfrädsområdesstyrelsen

En socialarbetare eller socialhandledare inom funktionshindersservicens socialarbete gör en bedömning av servicebehovet och söker en serviceproducent som motsvarar klientens behov, till exempel en boendeserviceenhet. I processen beaktas klientens åsikter och önskemål samt att servicen genomförs på ett säkert sätt. För varje klient görs en individuell lösning.

Enligt 4 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) och 36 § i socialvårdslagen (1301/2014) ska klientens önskemål och åsikter beaktas vid bedömningen av servicebehovet och dokumenteras i socialvårdens klienthandlingar.

Den nya lagen om funktionshindersservice (675/2023) förutsätter att klientens beslut om funktionshindersservice förnyas så att det motsvarar den nya lagstiftningen senast den 31 december 2027. Under övergångsperioden ordnas träffar med klienterna, och deras servicehelheter bedöms på nytt. Den nya lagstiftningen betonar funktionshinderlagstiftningens subsidiaritet, och vid ombedömning ska man först bedöma lämpligheten av de primära tjänsterna. Klienternas behov kan ha förändrats med åren, till exempel så att stödbehov som förutsätter vård har ökat. I sådana fall kan mängden personlig assistans minska, men klienten kan i stället få hemvård. I andra situationer kan klientens stödbehov tillgodoses bättre med stödtjänster som inte tidigare varit tillgängliga. Behovet av tjänster tillgodoses alltid med den lämpligaste tjänsten. Det är också viktigt att säkerställa en likvärdig behandling av klienterna inom välfrädsområdet. Praxisen i tio kommuner har slagits samman, och en bedömning på lika grunder tillämpas för alla klienter i hela välfrädsområdet.

1) Hur säkerställs möjligheten för en person med funktionsnedsättning att leva ett liv på sina egna villkor och att delta i gemenskapen i Västra Nylands välfärdsområde?

I bedömningen av servicebehovet beaktas klientens möjlighet att leva ett liv på sina egna villkor och delta i gemenskapen. Klientens delaktighet kan stödjas med olika tjänster.

2) Hur säkerställs att klienten faktiskt blir hörd och att hen förstår beslutet och eventuella alternativ?

När klienten hörs kan experter och olika kommunikationshjälpmedel utnyttjas, till exempel talterapeuter och bildkort.

3) Hur säkerställs att den personliga assistansen är tillräcklig och motsvarar klientens faktiska behov?

Den anställda inom funktionshindersservicens socialarbete har till uppgift att bevilja klienten tillräckligt med tjänster för att tillgodose klientens nödvändiga behov.

4) Hur säkerställs lagenliga beslutsprocesser?

Socialarbetaren eller socialhandledaren ansvarar i egenskap av tjänsteinnehavare för bedömningen av servicebehovet och fattar i egenskap av tjänsteinnehavare utifrån sin bedömning ett servicebeslut inom den tidsfrist som anges i 36 § i socialvårdslagen (1301/2014).

5) Om det finns brister i hur de mänskliga rättigheterna verkställs för personer med funktionsnedsättning, hur avser Västra Nylands välfärdsområde ingripa i bristerna?

I Västra Nylands välfärdsområde genomförs egenkontroll, vilket också ingår i ansvaret för varje yrkesperson inom socialvården. Genom egenkontroll tryggas också den service som tillhandahålls klienterna.

Dessutom beslutar välfärdsområdesstyrelsen föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på den till välfärdsområdesstyrelsen riktade frågan för kännedom, och

2. konstatera att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Under behandlingen föreslog ordförande Laiho att ärendet bordläggs.

Ordföranden begränsade diskussionen att gälla endast bordläggningen av ärendet.

När det inte fanns fler begärda anföranden frågade ordföranden sammanträdet om förslaget om bordläggning kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen bordlade ärendet.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet.

Redogörelse

Ledamot Rodriguez och 31 andra ledamöter lämnade vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 28 april 2026 § 33 in en fråga till välfärdsområdesstyrelsen om självbestämmanderätt och delaktighet för personer med funktionsnedsättning i välfärdsområdet.

Behörighet

Enligt 27 § i förvaltningsstadgan kan ledamöter framställa frågor till välfärdsområdesstyrelsen om ärenden som gäller välfärdsområdets eller välfärdsområdeskoncernens förvaltning.

Om frågan har undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska välfärdsområdesstyrelsen ge sitt svar på frågan senast vid det första sammanträdet som hålls efter att nio veckor förflutit sedan frågan lämnades in till välfärdsområdesfullmäktiges sekreterare eller meddela orsaken till att frågan ännu inte kunnat besvaras. Frågan och svaret på den eller meddelandet om orsaken till att frågan inte har besvarats ska tas upp på föredragningslistan för välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria